

**B.A.(Old Pattern 2019) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Supplementary
Examination:March/April-2023
Geography (Optional) Paper-I
GEOO1: Physical Geography**

**Day and Date:Monday,17/07/2023
Time: 12.30 PM To 2.30 PM**

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1.Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Roughly ----- percent of the earth is covered by land.
A) 29 B) 21 C) 71 D) 85
- 2 ----- Hemisphere is known as land hemisphere.
A) North B) South C) East D) West
- 3 Concentration of land is done around the----- sea
A) Caspian B) Baltic C) Red D) Arabian
- 4 Which of the following seismic waves are the most destructive?
A) Primary B) Surface C) Secondary D) Tertiary
- 5 Continental Drift Theory put forward by Wagner in the year-----.
A) 1901 B) 1912 C) 1922 D) 1920
- 6 The process of erosion of rocks due to heat, wind and rain and their conversion into fine soil is called.....
A) Denudation B) Transportation C) Deposition D) Weathering
- 7 Weathering process which not changes the chemical properties of the rock called as
weathering.
A) Physical B) Chemical C) Biological D) Anthropogenic
- 8 In which stage of river depositon work is more effective?
A) Youth B) Mature C) Old D) None of these
- 9 Which of the following is not a type of denudation?
A) Weathering B) Erosion C) Mass Wasting D) Earthquake
- 10 The plain formed due to flood is known as
A) Rapids B) Flood Palin C) Flood Levee D) Waterfall
- 11 In troposphere temperature decrease with increasing height at the rate of 10C per -----meter.
A) 150 B) 160 C) 170 D) 180
- 12 Which is the highest layer of the atmosphere?
A) Stratosphere B) Mesosphere C) Exosphere D) Troposphere

- 13 From which language the word 'Atmosphere' has been derived?
 A) Greek B) Arab C) China D) French
- 14 Which gas protects the living things from the solar the UV rays?
 A) Ozone B) Hydrogen C) Nitrogen D) Helium
- 15 is not a component of atmosphere.
 A) Gasses B) Dust Particles C) Rock D) Water Vapour

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Natural causes of Earthquake
- 2 Effect of volcano
- 3 Stages of River
- 4 Information of Gasses in the atmosphere

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Write in brief about earthquake regions in the world.
- 2 Pot Holes and Rapids
- 3 Water vapour in atmosphere
- 4 Write in brief about temperate and frigid zone

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain the interior of the earth with suitable diagram.
- 2 Elaborate the relief features formed due to erosional and depositional work of river with suitable diagrams.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 स्थूल मानाने पृथ्वीचा -----टक्के भाग जमिनीने व्यापला आहे.
 अ) 29 ब) 21 क) 71 ड) 85
- 2 ----- गोलार्धास भू-गोलार्ध असे म्हणतात
 अ) उत्तर ब) दक्षिण क) पूर्व ड) पश्चिम
- 3 जमिनेचे केंद्रीकरण ----- समुद्राच्या भोवती झाले आहे .
 अ) कॅस्पियन ब) बाल्टिक क) लाल ड) अरबी
- 4 खालीलपैकी कोणत्या भूकंप लहरी सर्वात जास्त विनाशकारी असतात .
 अ) प्राथमिक ब) भूपृष्ठीय क) द्वितीय ड) तृतीय
- 5 भू-खंड वहन सिद्धांत वेगनर यांनी -----साली मांडला
 अ) १९०१ ब) १९१२ क) १९२२ ड) १९१०

- 6 उन, वारा , पाऊस यामुळे खडकांची झीज होऊन त्यांचे बारीक मातीत रुपांतर होण्याच्या क्रियेला म्हणतात.
अ) अनाच्छादन ब) वहन क) संचयन ड) विदारण
- 7 ज्या विदारण प्रक्रियेत खडकातील खनिजांचे गुणधर्म न बदलता विदारण प्रक्रिया होते त्यास.....विदारण म्हणतात
अ) कायिक ब) रासायनिक क) जैविक ड) मानवनिर्मित
- 8 नदीचे कोणत्या अवस्थेत संचयन कार्य प्रभावी असते.
अ) युवावस्था ब) प्रौढावस्था क) वृद्धावस्था ड) यापैकी नाही
- 9 खालीलपैकी कोणती क्रिया अनावरनाचा प्रकार नाही?
अ) विदारण ब) खणन क) दरडी कोसळणे ड) भूकंप
- 10 नदीच्या पुरामुळे तयार होणाऱ्या मैदानास..... म्हणतात.
अ) धावत्या ब) पुर मैदान क) पुरतट ड) धबधबा
- 11 तपांबरमध्ये तापमान हे दर -----मीटर उंचीस १० से. ने कमी होते.
अ) १५० ब) १६० क) १७० ड) १८०
- 12 वातावरणातील सर्वात उंच थर कोणता?
अ) स्थितांबर ब) दलांबर क) बाह्यांबर ड) तपांबर
- 13 Atmosphere या शब्दाची निर्मिती कोणत्या भाषेतून झाली आहे.
अ) ग्रीक ब) अरब क) चीन ड) फ्रेंच
- 14 सूर्याच्या अतिनील किरणांपासून पृथ्वीवरील सजीवांचे रक्षण कोणत्या वायुमुळे होते?
अ) ओझोन ब) हायड्रोजन क) नायट्रोजन ड) हेलियम
- 15 हा वातावरणाचा घटक नाही.
अ) वायू ब) धुलीकण क) खडक ड) बाष्प

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 भूकंपाची नैसर्गिक कारणे
- 2 ज्वालामुखीचे परिणाम
- 3 नदी प्रवाहाच्या अवस्था
- 4 वातावरणातील वायूंची माहिती

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 जगातील भूकंप प्रदेशाची माहिती थोडक्यात लिहा.
- 2 रांजण खळगे व धावत्या
- 3 वातावरणातील बाष्प
- 4 समशीतोष्ण व शीत कटिबंध याविषयी थोडक्यात माहिती लिहा

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 पृथ्वीचे अंतरंगाचे आकृतीसह स्पष्टीकरण करा.
- 2 नदीच्या खनन व संचयन कार्यामुळे निर्माण होणारी भुरूपे आकृतीसह स्पष्ट करा

Model Answer Paper

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 स्थूल मानाने पृथ्वीचा -----टक्के भाग जमिनीने व्यापला आहे.

अ) 29 ब) 21 क) 71 ड) 85

Option 1

2 ----- गोलाधार्स भू-गोलार्ध असे म्हणतात

अ) उत्तर ब) दक्षिण क) पूर्व ड) पश्चिम

Option 1

3 जमिनेचे केंद्रीकरण ----- समुद्राच्या भोवती झाले आहे .

अ) कॅस्पियन ब) बाल्टिक क) लाल ड) अरबी

Option 1

4 खालीलपैकी कोणत्या भूकंप लहरी सर्वात जास्त विनाशकारी असतात .

अ) प्राथमिक ब) भूपृष्ठीय क) द्वितीय ड) तृतीय

Option 2

5 भू-खंड वहन सिद्धांत वेगनर यांनी -----साली मांडला

अ) १९०१ ब) १९१२ क) १९२२ ड) १९१०

Option 2

6 उन, वारा, पाऊस यामुळे खडकांची झीज होऊन त्यांचे बारीक मातीत रुपांतर होण्याच्या क्रियेला म्हणतात.

अ) अनाच्छादन ब) वहन क) संचयन ड) विदारण

Option 4

7 ज्या विदारण प्रक्रियेत खडकातील खनिजांचे गुणधर्म न बदलता विदारण प्रक्रिया होते त्यास.....विदारण म्हणतात

अ) कायिक ब) रासायनिक क) जैविक ड) मानवनिर्मित

Option 1

8 नदीचे कोणत्या अवस्थेत संचयन कार्य प्रभावी असते.

अ) युवावस्था ब) प्रोढावस्था क) वृद्धावस्था ड) यापैकी नाही

Option 3

9 खालीलपैकी कोणती क्रिया अनावरनाचा प्रकार नाही?

अ) विदारण ब) खणन क) दरडी कोसळणे ड) भूकंप

Option 4

10 नदीच्या पुरामुळे तयार होणाऱ्या मैदानास..... म्हणतात.

अ) धावत्या ब) पुर मैदान क) पुरतट ड) धबधबा

Option 2

11 तपांबरमध्ये तापमान हे दर -----मीटर उंचीस १० से. ने कमी होते.

अ) १५० ब) १६० क) १७० ड) १८०

Option 2

12 वातावरणातील सर्वात उंच थर कोणता?

अ) स्थिताम्बर ब) दलांबर क) बाह्यांबर ड) तपांबर

Option 3

13 Atmosphere या शब्दाची निर्मिती कोणत्या भाषेतून झाली आहे.

अ) ग्रीक ब) अरब क) चीन ड) फ्रेंच

Option 1

14 सूर्याच्या अतिनील किरणांपासून पृथ्वीवरील सजीवांचे रक्षण कोणत्या वायुमुळे होते?

अ) ओझोन ब) हायड्रोजन क) नायट्रोजन ड) हेलियम

Option 1

15 हा वातावरणाचा घटक नाही.

अ) वायू ब) धुलीकण क) खडक ड) बाष्प

Option 3

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 भूकंपाची नैसर्गिक कारणे

Ans:

2 ज्वालामुखीचे परिणाम

Ans:

3 नदी प्रवाहाच्या अवस्था

Ans:

4 वातावरणातील वायूंची माहिती

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 जगातील भूकंप प्रदेशाची माहिती थोडक्यात लिहा.

Ans:

2 रांजण खळगे व धावत्या

Ans:

3 वातावरणातील बाष्प

Ans:

4 समशीतोष्ण व शीत कटिबंध याविषयी थोडक्यात माहिती लिहा

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 पृथ्वीचे अंतरंगाचे आकृतीसह स्पष्टीकरण करा.

Ans:

2 नदीच्या खनन व संचयन कार्यामुळे निर्माण होणारी भुरूपे आकृतीसह स्पष्ट करा

Ans:
